

اداره مرکزی :

آقره ده ، معارف امینلکی یاننده کی دائره
استانبول جاده سنده آقره

استانبول بوروسی :

استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۸۷ نوره
دائرة مخصوصه

حیات

هیاره دما هیانه ... دیاره راها هیرق حیات قاتلم ...!

- عی -

نسخه هر برده ۱۰ غرورده .

سنه لکی پوسته ایله ۵ لیرا .

(اجنبی مملکتلر ایچین ۵ دولار) .

ایوه و اعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسی

مراجعت ایدیلیر .

یازی ایشلرنک مرجعی آقره مرکزیدر .

صافی : ۴۳

آقره ، ۲۲ ایلول ، ۱۹۲۷

۲ نجی جلد

مصاحبه :

برقاج مشاهدہ

لیسه معلمی اولان ارقاداشلردن برقاجی کنجلرک لیسہ تحصیلنی بیتیردکن صوکر امسلک انتخابنده ، کیده جکلری یولی تعینده ترددلر ، شاشقینلقلرا ایچنده بولوندقلرینی سویله دیلر . اولنری حیات یولنده قوتلندیرجک یازی یازیلماسنی ایسته دیلر .

برقاج لیسہ مآذونی کنجدن مکتوب آلدیم برقاجی بالذات بنمله مسلك انتخابی مسئلهسی اطرافنده قونوشدی . یازیلر وسوزلر بکا کوستردی که کنجلرک برقسمنده روحی برتشوش وار . مکتب تحصیلی بونلرده کی استعدادلری تبارز ایتدیرمه مش ، ویا بویله دکلسه بیله استعدادلرینک نه اولدیغنی بو کنجلر کندیلری ده بیلیمه یورلر . اوکلرینه برقاج استقامتده یورومک امکانی چیقنجه روحلرنده بونلردن برینی ترجیح ایتکی ایجاب ایله جک نه برسائق ، نه بر قدرت کورو یورلر . بری چیقیور ، کندیلرینه ، چوق پاراتامین ایدن مسلکلری کوستریور ، او یوله توجه ایله مک ایله مک ایسته یورلر . باشقا بری علم یولنه کیرمکدن حصوله کله جک ذوقدن بحث ایدیور . بودفعه قرارلرینی دیکشدره رک علم ادیمی اولغه تمایل ایدیورلر . یارین دیکر بریسی صنعتک تولید ایده جکی شهرتی اکلانسه صنعتکار اولغده قرار ویره بیلیرلر .

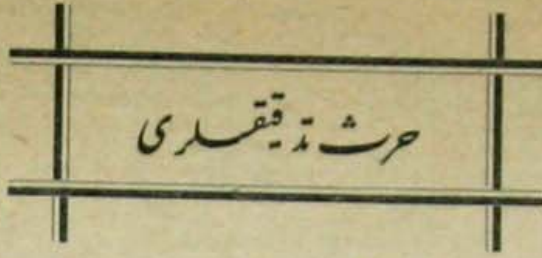
کنجلرک بعضیسنده کورولن بو شاشقینلق بو برنوع تشوشک باشلیجه سببی نه در ؟ ... بوندن برقاج آی اول غلطه سرای لیسه سنک قیمتلی بر فرانسز معلمنه تورک طلبه سنده عمومیتله

کوردیکی مزیت و نقصانلری صوردم . بکا شو جوانی ویردی : « تورک طلبه سی چالیشقاندیر ، ویریلن وظیفه نی یاپار . وسطی ذکاسی هیچ بر ملت چوجو غنک دوننده دکلدیر . آنجق پک چوقلرینک شخصیتلری یوقدر . ویریلن درسلری غایت ایی و موفقیتله یاپان طلبه مه تدقیقه ، محاکمه یه ، خلاصه شخصی بر کوروشی اورتایه قویغنه مساعد بروظیفه ویریلنجه ، اکثر یا چوق آز موفق اولویورلر . بعضاً اون سکز ، اون دو قوز یاشنده بر کنج دوغرودن دوغرویه درس موضوعی خارچنده مسئلهلر حقنده اون اوج ، اون درت یاشنده بولونانلر درجه سنده بسیط دوشونویور . » نه ایچون تدریس آتمز کنجلرک « شخصیت نی تشکیل ایده میور ؟

بوندن اون ، اون بش سنه اولنی خاطر لیورم اوزمان کتابلرینی او قودینغ ، اسملرینی دویدینغ بر چوق بو یوک آدام طانیردم . بونلرک هیچ برینی شخصاً کورمدیکم ایچون هر برینک تصور ایتدیکم مزیتلرینی خیالیده یاشاتیردم . بعضی مشکل مسئلهلر قارشینسنده قالدینغ زمان کندی کندیمه : « کیم بیلیر ، بو بو یوک ذاتلر بو مسئلهلر قارشینسنده نه داهیا نه دوشونورلر ! » دیردم . زمانه بومهم ذاتلردن برقسمنی طانیدم . اکثر یا هر طانییش بر « سقوط خیال » او یانیدردی . صراحة کورو یوردم که وقتیه بر اثر یاراتمش ، بر ایز بیراقش اولانلر زمانه یورویه مه مشلر ، بر شیئی او قوم مشلر ، اوراده قالمش ، بر شیئی یازمشلر ، آرتیق اوگا هیچ بر نقطه ده علاوه

یا پامام مشلر ، زمانده کی تحولاتی نه تعقیب ایتمشلر ، نه ده اوزرنده دوشونمشلر ... بو تجربه بکا کوستردی که بزده کی متفکرلر زمانه یورویه . میورلر ، همان اختیار لایورلر .

« حیات » ک کجکی نسخه سنده محمد علی توفیق بک افندی یتمش سکز یاشنی کچمش اولان سیر « ادموندغوس » ک حالا هر بازار سونده ی تایمسه الک کوزل ، الک استادانه مقاله لری چیقدیغندن بحث ایدیوردی . آلتش ، یتمش یاشنده الک قوتلی مقاله لری یازان غرب متفکرلری یاننده بزده اون سنه ک بر دورده کی تحولاتدن صوکر یا زیلری او قونامیان ، فکرلری آیقیری کلن متفکرلری دوشونونجه کندی کندیمزه نه یه بزم متفکرلر چابوق اختیار لایور ، نیچین زمانه یورویه میور سؤالی صورماق قابل اولاماز . بو اوج موضوعک بلکه مختلف فرعی سبیلری اولابیلیر . فقط هیپسنک مشترک بر سببی واردر که اوده بالخاصه کنجلک دورینی تشکیلده چوق مهم تأثیری اولان اورتا تحصیل ، لیسہ تحصیلی طرزیدر . نه ایچون کنجلر مکتبدن چیقار چیقماز اراده سز ، قرار سز حالدده قالیورلر ، بر نوع روحی تشوش ایچنده بولونویورلر ؟ چونکه لیسہ تحصیلی بر طاقم معلومات ویریور ، فقط هر کنجده کی استعدادی تبارز ایتدیرمه یور ، روحی قدرتی آرتیرمایور . کنجلرده استعدادک تبارز ایده بیلیمه سی ایچون اولنرک اوگنه علاقه دار اولایله جکلری مسئلهلری قویمق ، او مسئلهلر اطرافنده تدقیقه ، مشاهده یه ، وثیقه طوبلامغه ،

علمی بحثلردن :

تاریخ تدقیقانه مشکرت

تورکیه تاریخنده اون دو قوزنجی عصر ، پک مهم بردونه میگردن: اوزمانه قادر تماماً آسیائی وقرون وسطائی بر مؤسسه اولان « عثمانلی دولتی » داخلی خارجی بر جوق الجلاله غربیلا شمه تشبث ایتدی : « سیاسی تنظیمات » ده ییلن حرکتی یاپدی . واقعا بوندن اولده تورکیه بی آوروپایه یا قلاشدر اراجق بعضی ایشل اولشدی ، فقط بونلر پک قسمی ونالی شیلردی . خلاصه « تنظیمات » ک ماهیتی افاده ایدن « کلخانه خطی » ایله درکه تورکیه شرقیلقدن غربیلقه توجه ایتش اولدی . بومبدای تبیع ایتک ، آسیائی حیانه تماماً وداع ایدن بو کونکی نسل ایچون الزمدر .

فقط بوتبع ، اساسلی اولمالی . یاریم یامالاق تدقیقلر ، و بونوع تدقیقلره استناد ایدن اثرلر فایده ساز حتی ضرر لیدر . قناعتمه کوره اون دو قوزنجی عصر تورکیه سنی - باشقا بر تعبیره کوره « تنظیمات » حرکتیله نتیجه لرینی - واضحاً کوره بیلیمک ایچون دها اولره باققی پک ضرور لیدر : چونکه اون دو قوزنجی عصر کندیسندن اونجه کی عصر لره قارشلی بر « عکس العمل » در . بو « عکس العمل » ک ماهیتی ادراک ایتک ، استخلاف ایتدیکی دورلرک شمولیله احاطه ایدیلش اولماسنه وابسته در : تورکیه نیک ماضیده کی - سیاسی ، اداری اقتصادی ، دینی تشکیلاتی نه لر دی ؟ ذهنی ، بدیی مؤسسه لر ی هانکی اساسلره ونه صورتله استناد ایدیوردی ؟ حالا طرفیله تبیع ایدیلشمش اولان بوتون

وسویله مکه منحصر اولویورده علاقه لر ی تحریک صورتیله تدقیق و مشاهده یه آلیشدریمازسه صوکرالر ی کندی کندیمزی تربیه ایتک ویوکسه لیمک قدرتی بولامایز ، زمان دماغمزده کی معلوماتی اسکیدنجه فکر آ چوجوقلا شیرز . دون بویوک بر متفکر صایلیبرکن بو کون چوجوق کی کوردیکمز آدملرک وضعیتی بودر .

مکتبایمیزک بو خصوصده وضعیتی دگیشد . یرمک ایچون بعضی معارف آدملریمیزک دماغنده اوافق ، تفک تصحیحلر یایمق دکل ، حقیقی تحول وانقلاب وجوده کتیریمک لازمدر . بو وظیفه ایسه بونقیصه لر ی آ کلامش اولان مکتب مدیرلرینه ، معلملره ترتب ایلار .

محمد امین

نتیجه لر چیقارمغه آلیشدریمق لازمدر . اگر طلبه بو نوع شخصی جهده سوق اولونماز ، منحصر آ دیله یین ویا سویله یین بر ماکنه حاله کتیریلیرسه اونده هیچ بر استعداد او یانماز که مکتبدن چیقدینی زمان ده استعدادک سوق ایله دیکی بولی تعیین ایله بیلسین . ذاتاً بو نوع شخصی مساعی ایله ، اومساعینک ایجاب ایله دیکی متمادی تحری ایله ، روحی قدرت آرتار . اراده قوتله نیر .

چوق زمان اورتا تحصیل مؤسسه لر ی چوجو غنک روحی قوتی آرتیرمق ایچون چالیشمی وظیفه لر ی جله سندن عد ایتزلردی . بالعکس مکتب ایچنده کی بدیین عنصرلره کنجک معنوی قدرتی آزالماسنه میدان ویرمکده هیچ محذور کورمز لردی . چوق زمان مکتبده ایکن الی قوی دوشوک ، حیاندن بزکین معلملر قارشیسندنه روحی نه نه رژی لریمی غائب ایدمردم . نه معلملر ، نه مکتب اداره لر ی او وقت فعالیتدن ، حیاندن بیقمش کوزوکن بو معلملرک کنجک روحنه یاپدینی تاثیرک فرقنده بیله دکلدی . حالبوکه بن حیانه بو اراده سزلکک نه آچی نتیجه لر یله قارشیلاندم !.. بر مکتب استعدادلرک انکشافی ایچون شخصی مساعی یه زمین بر اقا یورسه ، روحی قوتی آرتیرمق تدبیرینی بولامایورسه مآذونلرینک بویله تشوش ایچنده قالمالری طبیعی دکلیدر ؟

کنجلرده غلظه سرای معلمی آرقاداشمیزک پک ابی کوردیکی کبی (شخصیت) ک شکل ایدمه مسنک سببی ده بودر . شخصیت مساعی یی انسانلاشدریمقله قابلدر . انسانی مساعی مختلف علاقه لرله ، سائقلره متمادی تحری و تدقیقه دوغرو یورومکله اولور . اگر بر معلم اختیار ایله دیکی تدریس طرز لر یله طلبه مساعی سنی میخانیک یله شدیریورسه (شخصیت) ک تشککنه البته انتظار اولونماز .

نجه بزده کی متفکرلرک چابوق موداسی کچمش حاله کله سنک ، زمانله قارشیلرینه چیقان وقایع قارشیسندنه دوشونه مه ملرینک سببی ده بودر . انسان فکر آ کر یله مه مسی ایچون دائماباطنی فعالیت ایچیده یاشامالی ، تعبیر جآرزه « قوروماملی » در . بونوع هیجان و فعالیت عشقی ایلک اول مکتبده آلینیر . اگر مکتب مساعی سنی یالکز دیکله مکه

بوشلرک وبوشلره عائد نفرعانک ماهیتی بیلیمه دن « عکس العمل » یی تدقیقه قالممانک امکانی یوقدر . وقته نویس وخصوصی تاریخلر مرکز قیمتی معلومدر بونلردن ، بعضی عمومیتلره عائد اولوناجق استفاده انکار ایدیله مکه برابر کفایتسزلکلرینک درجه سنی سویله مک زاندر . « خزینة اوراق » ونیقه لرندن بوکونه قادر یالکز هجری اونجی عصره عائد اولانلردن برازی طویلانمش ونشر ایدیلشدر . خزینة اوراقده موجود هر سطر کوزدن کچیریله لی ، واهمیتی شخصی بر حکمه ترک ایدلمکسزین نشر اولونالیدر .

ماضیده ملی تشکیلاتلره دینی تشکیلاتلر کرفت برحاله بولوندیغندن ساده « خزینة اوراق » محفو . ظاننک اورتابه قونماسی ده کافی ده کیلدر . بوتون شیخ الاسلام دفترلری واستانبول قاضیلنی اوراقی عمومیتله جلد جلد ، تاریخ مدققلرینک اوکنده دورمالیدر . اون ایکنجی عصر « ترجمه حاجلی » لرندن مشهور شیخی افندی ، پک دکرلی بر اثر اولان اوچ جلدلک « وقایع الفضلا » سنی خاصه شیخ الاسلام دفترلرینی تدقیق ایدره ک قلمه آکشددر . اوندن صوکر اکیمسه بونلری تدقیق ایتدیکی ایچون (۱۱۴۳) سنه سندن « وکر اکی مشاهیرک ترجمه حاللری پک ناقص قالمش در . « استانبول قاضیلنی » اوراقنک تبیی دها مهمدر : ماضینک بر جوق قارا کلقلری آیدیلنا جق ، اجتماعی اداری اقتصادی ، علمی حیانه ک شمولیله مشاهده ایدیله بیلمه سی ممکن اولاجقدر .

اسکی کتبخانه لرک قییلرنده ، بو جاقلرنده قالمش بعضاً اثرلر ، مجموعه لر ، حتی کتابلرک شوراسنه بوراسنه کلیشی کوزله یازیلش بش اون سطر ، فلان ویافلان وقعه یا خود شخص حقنده بز ی چوق تنویر ایده جکدر رسمی وغیر رسمی بر صورتده مملکت مزه کلن اجنیلرک قلمه آلدقلری راپورلر ، مکتوبلر ، خاطر لره ، سیاحتنامه لر وتورلو تورلو کتابلرده بز مه ماضیمزی ایضاح ایده جک قوتی حائر درلر .

أسکی وزیرلر ، عالمر ، مؤلفلر ، شاعرلر اکثریا مکتوبلرینی طویلامشدر ، « منشات » لر وجوده کتیرمشلردر . بونلرکده تدقیق بزه خیلی شیلر اوکره نیر . تنظیمات دورینی تبعده کی برمشکل ده بودر که مؤخر زمانلرک وزیرلری ، عالمری ، مؤلفلری ، شاعرلری یازیلرینی بالعکس اکثریتله طویلاماشلردر . مثلاً « برتورک دیپلوماننک اوراق سیاسی سنی » کی اثرلره ینه مثلاً معلم ناجینک « مکتوبلرم » ی دریا به نسبتله برر قطره در . اسکی آدملرک آل یازیلرینی بولابیلوروز . اسکی صرکبلرک « ثابت » قالمده کی قدرتی معلومدر . مؤخر دورلرک رجانه عائد کاغذلر هیچ بر خساره وغرامامش بیله اولسه دور دینی برده یازیلری کندی کندی غائب اولویور : یکی صرکبلر اوچویور ! بواعتبارله مثلاً تنظیمات رجانک آل یازیلرندن محفوظ بولونانلرینی بوکون تماماً اوقویابیله جکمز ی ظن ایغیورم .

هجری ۱۲۴۷ دن اعتباراً تورکیه یه غزته جیلک کیرمشدر . تورکجه اولارق - داخلده ، خارجه ده - انتشار ایدن غزته لر ی بلا استننا طویلامتی ، بونلره بوتون مجموعه لر ی ، رساله لر ی علاوه ایتکده اون

فکر و افکار

ایکی قفادار

تبعی سه و هن بر بیلدیکه دیدم که :

— استانبول دارالفنون مدرس لرندن و پورتکیز علوم و فنون آقاده میاسی اعضاسندن محترم دوستمز آورام غالاتی افندی یکی ایکی رساله نشرایتدی .
— محقق (خامورابی) قانوننه عائددر .
— خایر ، یالکز (خامورابی) یه عائددکل .
— بوسفر ایکی واضع قانون داهاور : موسی ایله عمده .
— یا ایکنجی اثر نه دن بحث ایدیور ؟
— معزز استاد ایکنجی رساله سنی غالباً حین جاهد یکی چیلدیرتمق ایچون یازمش . ایشته انتخاب اییدیکی عنوان :

(عربی حرفلری ترقیمزه مانع دکلدر .)

— دوغروسی ایترسه ک بنده او قناعتمدهم .
یالکز آ کلایامادیم نقطه شو : عربی حرفلری ترقیمزه مانع اولماقله برابر عیبالین حرفلری او ترقی بی قولایلاشدیرمغه یاردیم ایتمزی ؟ بکا ایدر کی کلپور .
فقط قبول ایلدکلرندن ایچه بر مدت سوکرا . .

— عزیزم ، هیچ شبهه یوق که لاتین حروفی بزم قوللائقده اولدیغمز حرفلردن دها متکاملدر . بناء علیه مجرد صورتده دوشونولدیکی زمان بزمکیلره فائق اولدقلرینی انکاره امکان یوقدر . آنجق برملک دو قوزنجی عصر تورکیه سنی آ کلامق و یازمق ایچون الزمدر . اسکی کتبخانه لره کیرنجیه اسکی دورلره عائد همان هرکتابی بولق ممکندر . فقط حالایکی نشریاتی محتوی برکتبخانه مز یوقدر . اسکی اثرمه دایر بیلیوغرافیک معلوما تمز موجوددر . بوقبیل معلوماتی اولمایانلرده قولایجه آله ایله بیلیرلر . فقط سوک دورک بیلیوغرافیسی ده یوقدر [*] باطبع نشریاتی تدقی ایله بیلیمک ده متعسردر . دیمک اولویورکه اون دو قوزنجی عصر ، کندیسندن اولکی عصرلره نظراً دها مجهولدر و بالطبع دها کوچ تبع ایدیله بیلیر . بویله بر دورک تاریخی یازمغه قالدیشمق ده انسانی خسرانه دوچار ایدر . یاپیلاجق شی بومهم عصری آ کلامق ایچون بر طرفدن ، دها اسکی عصرلری تبعه چالیشمق ، دیگر طرفدن بو عصرک تاریخنه اساس اولاجق وثیقه لری طویلماقدر . بواشلره ایسه بزم مساعیمز ، بزم عمرمز کافی کله ز اون دو قوزنجی عصر تورکیه سنک تاریخی آنجاق بزدن سوکرا کی نسل یازایله جکدر . بز اونسلک همته مسند اولاجق وثیقه لری ، تبعلری طویلایا بیلیرسه ک جوق بویوک برایش یا پیش اولورز .

علی جانب

[*] بغدادی اسماعیل پاشا مرحومک اوتوزسنه ک جدی برامکله وجوده کتیردیکی « کشف الظنون » ذیلک طبع و نشر ایدیله سنی مومر شده ده همان تمی ایتمک لازمدر .

ملی ومدنی بنیه سنی تشکیل ایدن عناصرک خصوصی بر طبیعتی اولدیغنی اونوتمایلم . بویله لم که او عنصرلرک قیمت و اهمیتی یالکز معقولیتلرینک درجه سی تعیین ایتمز . هیچ برملت ایشتدکمی که بنم وطنک طوبراغی فلان مملکتکی قادار اینی صالاتا بایشدیرمیور دییه بوتون اولکهنی ده کیشدیرمکه قالدیشین ! بومشله ده آرزوق بویله در .

— فی الحقیقه بویله بر شی ایشتیمدهم . فقط بوکا بر آزموناسم . زیرا دکیشمه سی هم ممکن ، هم فائده لی بر شی وارسه اونی تبدیل ایتمک ایسته مه کی آنجق جهله ، تعصبه و مسکینلکله قوه تشبیه نقصانه عطف ایدرم .

اوهت وطنک طوبراغی ده کیشدیره هم . فقط اونک برکتی آرتیراجق واسطه لری بولا بیلیرسه یچین آلامایم ؟

— یکی اما بوراده دوشونوله جک دیگر برنقطه وار .

اگر ملی موجودیته دیشاریدن ضم ایدیله جک هر هانکی بر عنصر او وجودیتک جوهری دکیشدیره جک ماهیته ایسه نه یاغلی ؟ زیرا او وقت ملی وارلک محافظه سی ایچین ایدیلم فدا کارلرک معناسی نه دن عبارت قالیر ؟ مادامکه همزمان اولان هر مترقی ملت باشیجه ایکی غایه تعقیب ایدیور ؛ بونلردن برنجیسی بوتون عاله شامل نجدد جمله لری ملی موجودیت ایچنه عکس ایتدیرمک ، ایکنجیسی ده بو وارلنی خصوصی شمائلی ایله تمادی ایتدیرمکه چالیشمقدر . لازم کلیرکه بزه تکاملزده بوا یکی ماملک حصه لری ائی آیرالم .

— لاقیردی بی فضله اوزاتدک . و ایچندن چیقلاماز بر نظریات صیتمه لغنه کوتوردک ! ایچون اونوتورسک که بوتون بو بحث ایتدیکنک شیلز نهایت بر تلقی مسئله سندن عبارت بولونویور ! ایشته نم هیچ ده کیشمه بن دستورم : هر هانکی ساحه ده (نه کنیک) تکمله امکان وارسه اونی الهه ایتمکدن چکینمه ملی ! شیمدی سوبله باقلم ، آورام غالاتی افندی داهانه لردن بحث ایدیور ؟ (خامورابی) قانوننده حرفلره دائر بر شی بوقی ایتمش ؟

— خایر یوقش . لکن استانبول دارالفنون مدرس لرندن و پورتکیز علوم و فنون آقاده میاسی اعضا سندن معزز دوستمز آورام غالاتی افندینک پک حقلی بر دعواسی وار . بو دعوا لسان ، تدریس ، القبا مسئله لری حقنده کی کثیف غفلتمز اوزرنده چینلایان بر صیحه اولمالی ایدی . فقط پک علمی و پک پست بر پرده دن چیقیدینی ایچون بر آرزونوک ! حالبوکه طامه نک دقتی اولامق ایچون جوق بوش فقط شاماتالی سوزلره احتیاج واردر . غالاتی افندی دیورکه :

[لسانزده القبا مسئله سی دییه آیریمجه بر مسئله اولاماز .

بوکا املا ، اشتقاق و تعبیرات علمیه مربوطدرکه ، دردی بر برندن آریلماز بر « کل » تشکیل ایدر . تصواتی لاتین حرفلی بر القبا ایله بر درجه یه قادار املا مسئله سی حل اولونور . حالبوکه اشتقاق و تعبیرات علمیه مسئله لری ، یعنی (علم) تمامیه بانار .]

— هانی او کونلر ؟ بزه بهانه ایله ساخته کارلقدن قورتولورز . اوزرینه « علم » باندرولی یاشدیر بیلارق

پیاسه یه سورولن مز خرقانی کور میورمیسک ؟

— صدی بیراقایلم عزیزم . آورام غالاتی افندینک تماماً حق وار . (لسان) کله سنک عقله کتیردیکی مهم مسئله لرا یچنده القبا بحثی ظن اولوندینی قدر بویوک بر موقی حائر دکلدر . هله یایا یچمز القبا تبدیلاتی صرف ، اشتقاق و سائر جهتلرندن یکی قاریشقلر احداث ایله جک ماهیته ایسه صرف ایله جکزم امکه یازقدر ثانیاً عصرمزک جوجوق بوقولوزیسنه عائد بعض تجربه و ملاحظه لری ای اونوتاملی و بیلیملی بزمه بز القبا بنه قادار چابوق اوقونورساق اوقونالم جوجولرک معین یاشلرده ذهنلرینه کیره بیله جک کله لر عددنده مهم بر ده کیشیکک حصوله کتیره مه بز . چونکه اونک حدودینی طبیعت کندی ایله چیزمشدر . و چوجنک ذهنی انکشافنده اک مهم عامل هیچ بر کره مجاسوکک خصوصنده تأمین ایدیله جک اون اونیش کونلک بر سرعتدن عبارت دکلدر .

اگر عصری و علمی اولق آرزوسنده ایسه ک عصرک و علمک بوا عیتملی کشفیانه قارشیییکانه قالملی بز . ترقی بحثنه کلنجه ، بوراده دقت ایدیله جک اساسی برنقطه کورویورم : دنیانک دکل لاتین ، حتی شیمدی به قادار تصور ایدیله مه مش اک معجزه لی حرفلری آلدیشمزی فرض ایت : شادیکی تدریس اصوللرینه واقف خوجا و مکتبلر بوقه نه یایا بیلیمک احتمالز واردر که ؟ بناء علیه بزم حرفلر مزه نسبتله حقیقه دها ممتکامل اولان لاتین حرفلری بهمه حال آلمق کندی خصوصی وضعیمزه نظراً بر ترقی و نجدد لازمه سیدر ظن ایتمورم . اکر اونلری آلوب تطبیق ایتمک ایچون صرفه مجبور اولاجمزم امکک بوزده برینی کندی القبا مزی اصلاح و املا مزی تنظیم خصوصنه و برسه ک پک آرزمانده تورکجه مز بر معموره حالنی آلمغه باشلار . و کوندن کونه هر آرابا جینک آری آری تخریب اییدیکی بر باد بر قالدیریمه دوشن بدبخت و مظلوم لسان مزه خلیجه صلاح کلیر . اوله دکلی ؟ یچین صوصیورسک ؟

— بوتون بونلر کوزل . آنجق بنده شوقناعت یاشیورکه هر درلو مدینت نه کنیکی نقطه نظرندن بز بر کون بهمه حال اورویا ملنلری عائله سنه التحاق ایله جکزم . قوللاندیغمز حرفلر یعنی لسانمزک یازیش قیلینی ایله آسیائی قالمایمز . بزکه کندی باشمزدن فسی چقارمغه قورقما دق . ایچون القبا مزه شابقه کیدیرمکدن اجتناب ایده لم ؟

آنجق لاتین حرفلری قبول ایدرسه ک بونلری صرف (بیوغرافی) برنقطه نظرندن یعنی رقعه ، کوفی ، نث و دیوانی خطی کی یکی بر یازی طرز ی اولارق آلمالی بز دیورم . یعنی القبا مزی ، القبا مزک احتیاجلری او حرفلره دکل او حرفلری بزم القبا مزه اویدورارق کالی و اکیک اولان سسلره صائلر ایچون خصوصی تدریسانده بولونمالی بز ادعا سندهم . سن نه دیرسک ؟

— بن دییه جکی دیدم . بو حرفلرک بزم ایچون مدینت و ترقی لازمه سی اولدیغنه قانع دکلم . فقط هر هانکی بر ملاحظه ایله قبول ایلدکلرینی فرض ایله جک اونورسه سنک دیدیکک طرزده آلیمالرینی رجیح ایده رم .

فاضل احمد